

Rapport 07

Het gebruik van opvang voor kinderen jonger dan 3 jaar in het Vlaams Gewest

Georges Hedeboom en Annick Peetermans

Onderzoek door het HIVA-K.U.Leuven i.o.v. het Steunpunt Welzijn Volksgezondheid en Gezin en Kind en Gezin

Samenvatting

Het onderzoek werd opgezet binnen een samenwerkingsovereenkomst tussen het Steunpunt Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en Kind en Gezin. Het moest een stand van zaken geven van de opvang van de kinderen beneden de 3 jaar in het Vlaams Gewest anno 2009 en trends en verschuivingen van de laatste jaren in kaart brengen. Een 'mixed-modesurvey' werd opgezet waarbij een postenquête werd gecombineerd met een telefonische en een face-to-facebevraging. In totaal werkten 4444 ouders mee wat neerkwam op een respons van ongeveer twee derden.

In februari 2009 maakte 63,2% van de kinderen van 3 maanden tot 3 jaar regelmatig gebruik van opvang. De meeste kinderen worden deeltijds opgevangen en de gemiddelde opvangduur per week bedraagt 31 uur. In vergelijking met vorige enquêtes in 2002 en 2004 is het gebruik sterk toegenomen. Deze stijging loopt parallel met de toegenomen werkzaamheidsgraad van de moeders.

In tegenstelling tot in 2004 worden de kinderen niet meer op de eerste plaats door de grootouders opgevangen. Voorop komen nu de onthaalouders aangesloten bij een dienst. Op enige afstand volgen dan de erkende en zelfstandige kinderdagverblijven en de zelfstandige onthaalouders.

Ouders stellen dat zij vooral van kinderopvang gebruik maken om te kunnen blijven werken. Het belang van dit economische motief belet echter niet dat een ruime groep gebruikers het ook beter vindt voor de ontwikkeling van het kind. Niet alle moeders ervaren daarbij de balans tussen werk en gezin als bevredigend.

Ouders kiezen, voor zover dat mogelijk is, voor een bepaalde opvangvorm op grond van diverse afwegingen. De verzorgingskwaliteit speelt daarbij een voornamelijk rol maar daarnaast ook de opvoedkundige kwaliteit, verwachtingen i.v.m. de dienstverlening en eerder toevallige redenen. Globaal stellen we vast dat quasi alle gebruikers de kwaliteit van hun opvang als goed tot zeer goed beoordelen. De informele opvang krijgt daarbij de beste punten maar ook de gesubsidieerde sector haalt een goed rapport terwijl de zelfstandige sector de minst goede beoordeling krijgt (al is deze nog steeds goed tot zeer goed).